

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs. En Fortælling II

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 17. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467283197552/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

Af Nytt veed jeg intet Andet at melde Dem, end at Hjelmkrones ere her og føre et ret gjæstfrit Hus. Der har jeg hørt, at De skal giftes eller være gift. Er det Andet end Bagtalelse?

I Nærheden af *Piazza Barberini* ligger en Osteri, som i Reglen kun bliver besøgt af simple Almuesfolk. Sempelheden pleier ikke at afskrække Fremmede, især Kunstnere, der opholde sig i Rom; men Osterien havde nu engang ikke haft det Held at vinde deres Gunst. Otto holdt af Stedet, tildeels for et ubetydeligt Tilfældes Skyld. Bag den skumle Stue var en Slags Skuur, og fra dette førte en forfalden Hvælving ud til en lille Plads, der sagtens om Sommeren var en virkelig, skjøndt meget simpel Pergola, raat brolagt og rundt omgivet af temmelig lave Mure. Over de tynde Tremmer, der dannede det gjennemstigte Tag, slyngede sig om Vinteren de bladløse Vitrerankestengler; men naar Solen om Middagen skinnede derind, frembragte den en herlig Duft fra Buxbom og Ephen, der rakte sig opad de halvt forfaldne Mure og vandedes af en lille Fontaine i en Marmorkumme, der saae ud, som om den havde hørt til en sonderbrudt Søile. Og dersom Solen brændte for stærkt, fandt man Skygge under den naturlige Baldachin, som den uklippede Buxbomhæk udtrakke. Otto havde opdaget denne lille Pergola, da han engang forgjæves søgte efter Folk i Stuerne. Idet han kom derud, saae han en lille, halvnøgen, femaars Dreng ligge ubevægelig, bøiet ud over Kummen, med Ryggen mod Indgangen. Han laa saa smukt, beskinnet af Solen, at den, der hver Dag færdedes i Roms Kunstverden, kunde tænke paa en lille Faun. Med Et sagde den Lille ned i Vandet: O, Du hellige Aloysius, giv mig en ny Skjorte og en Skralle til Befani-Festen, saa vil jeg tjene Dig en Maaned! – I Otto laa det Princip, kun at give til de Smukke – det Stygge skjæmmede Verden – og han listede sig til og lod en Sølvmynt falde over Drengens Hoved ned i Vandet. Drengen greb den og sagde, stadig ned i Vandet: Tak, Sct. Aloysius, Du rare Hellige! Du er en god Mand! – Han sprang nu op, og da han saae Otto, troede han, at det var S. Aloysius, og kunde ikke bringes derfra, men aflagde senere sit barnlige Regnskab for, hvorledes han

tjente ham. Men Otto havde desuden bemærket, at det Huus, som Hjelmkrones beboede, vendte ud mod denne Side, og skjøndt han ikke lagde Vægt paa at see hende eller blive seet af hende, medens han holdt Maaltid, følte han en særegen, oplivende Behagelighed ved at vide sig hende nær.

En Dag, der var saa mild som en nordisk Sommerdag, bad Otto Værtinden om at lade ham faae Maaltidet ud i »Haven«, og for den lille Drengs Skyld fandt den ellers gnavne Kone sig i dette Brud paa Husets Skik. Han tog Plads ved det plumpe Bord under Træet og fordrev Tiden inden Anretningen med at stirre paa Fontainen og lytte til Vandets Rislen ud af Blyrøret og melodiske Fald i Kummeren.

Medens han sad saaledes, hørte han ganske tæt ved sig, bag den grønne Buxbom, hvor han formodede en Muur, blive talt Dansk. I Førstningen overraskede det ham ikke, fordi han uden at vide det var langt borte med sine Tanker, maaskee hjemme i Danmark; men pludselig vaagnede hans hele Bevidsthed, og da var det, som om de foregaaende Ord vare blevne liggende udenfor hans Øre og nu fik Adgang til Sjælen og bleve opfattede i Sammenhæng.

Kammerherre Hjelmkrone og hans Moder havde i nogle Øieblikke stikket paa en tilstedeværende tredie Person, fordi han eller hun i et Selskab hos Torloma havde havt Uheld i Samtale med en *Principe*.

Pludselig svarede denne tredie Person, blidt, ydmygt, afværgende – og det var Hende, Skuespillerinden, Kammerherrinden!

Aldrig havde en blid og ydmyg Stemme gjort et saa dybt og smerteligt Indtryk paa Otto som denne. Hun var altsaa ikke lykkelig, anseet i sin Kreds, gav ikke Tønen an, tvertimod, man saae ned paa hende, irettesatte, piinte hende. Han forstod ikke, hvorledes den fornemme Frue og hendes Søn kunde lade deres onde Lune gaae ud over den værgeløse Kvinde, med hvem denne Søn havde indgaaet Mesalliance, eller hvorledes de overhovedet i Rom kunde være saa irritable og lægge Vægt paa, om en italiensk Compliment var bleven besvaret meer eller mindre godt. Han tog saa ivrig og indigneert Parti, at det ikke faldt ham ind, at han lurede; han lyttede til hendes Stemme og forstod ikke, hvorfor hun var den Ydmyge.

Men hun var ydmyget, netop ved det fornemme Liv, som hun